สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ช
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฌ
สารบาญแผนผัง	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
ประวัติศาสตร์การแพทย์ในสังคมไทย	1
สุขภาพคนไทยใต้เงาการแพทย์ชีวภาพ	5
มุมมองทางมานุษยวิทยาว่าด้วยการแพทย์ชีวภาพ	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ทบทวนงานศึกษาและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
การแพทย์ชีวภาพในฐานะเป็นผลผลิตของระบบวัฒนธรรม	9
แนวคิดของปีแอร์ บูร์เดียว์ กับการศึกษาศาสตร์แห่งการแพทย์ชีวภาพ	13
บริบทแห่งการปะทะประสานขององค์ความรู้ของการแพทย์ชีวภาพ	18
กรอบคิดในการศึกษา	21
ขอบเขตและวิธีการวิจัย	23
หน่วยการวิเคราะห์	23
พื้นที่ศึกษาและวิธีการเก็บข้อมูล	24
ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	28
เนื้อหาของวิทยานิพนธ์โดยสังเขป	28
บทที่ 2 จากโรงพยาบาลของโรงเรียนแพทย์สู่โรงพยาบาลชุมชน	31
“การหลงทาง” ในโรงพยาบาล: ความสัมพันธ์ทางพื้นที่ที่แตกต่าง	31
โรงพยาบาลของโรงเรียนแพทย์และโรงพยาบาลชุมชน: โลก “สมมติ” และ โลกแห่ง “ความจริง”	33
ประวัติศาสตร์ของโรงพยาบาลชุมชนและแพทย์ใช้ทุน	36
ความเป็นมาของโรงพยาบาลลานหมอก	38
ระบบความเชื่อเรื่องความเจ็บป่วยและการรักษาพยาบาลของคนลานหมอก	39

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาระหน้าที่อันหนักหน่วงของแพทย์ 41
ความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์ด้วยกันและระหว่างแพทย์กับเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล 42
ความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์ประจำโรงพยาบาลลานหมอกกับคนไข้และชุมชน 46
สรุป 47

บทที่ 3 โรงพยาบาลชุมชน: เวทีใหม่กับการเลื่อนไหลของเรื่องเล่าทางคลินิก 49
ความลับในรถพยาบาล: อำนาจแห่งสัญลักษณ์ที่อ้างความเป็นวิทยาศาสตร์ 49
โรงพยาบาลชุมชน: ชุมชนของชาวโรงพยาบาล 53
หมออัง: หมอจบใหม่กับภาระหน้าที่อันหนักหน่วง 55
ชีวิตที่ติดเกาะ 59
ความละเอียดของนักปฏิฐานนิยม: 61
ชีวิตจริงกับอุดมคติ โรงพยาบาลชุมชนกับโรงเรียนแพทย์
การเลื่อนไหลของเรื่องเล่าทางคลินิกท่ามกลางภาระที่หนักหน่วง 67
หวัดธรรมดาที่ไม่ธรรมดา 67
ขอแค่เอ๊กซเรย์ 70
หมอจิ๊บ: ชีวิตแพทย์จบใหม่บนเวทีแห่งใหม่ที่ไม่คุ้นเคย 72
เวทีใหม่ เป้าหมายใหม่ กับการเลื่อนไหลของเรื่องเล่าทางคลินิก 75

บทที่ 4 การเลื่อนไหลของเรื่องเล่าทางคลินิกกับความเป็นมนุษย์ 84
อารมณ์ ความตาย ความสัมพันธ์ในฐานะมนุษย์ต่อมนุษย์ 84
ความซับซ้อนของชีวิตมนุษย์: ของแสลงของการแพทย์ชีวภาพ 90
รูปธรรม-นามธรรม 90
เรื่องกินเรื่องใหญ่ 91
ไปเรียนเอ๊กซเรย์: หนทางหลีกหนีจากความวุ่นวายของหมออัง 92
เด็กในตู้: หนทางหลีกหนีจากความวุ่นวายของหมอจิ๊บ 94
เรื่องเครียดๆหรือเรื่องง่ายๆ 95
ความไร้เดียงสาต่อความซับซ้อนของชีวิต 99
กับการเลื่อนไหลของเรื่องเล่าทางคลินิก
ตู้เย็นกับโรคเบาหวาน 99
รักษาตามคำบอกเล่า 101

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ไข้ไม่ทราบสาเหตุกับการสืบชะตา 102
ลมชัก: ผีทำหรือพ่อแม่ทำ 104
การเลื่อนไหลของเรื่องเล่าทางคลินิก 109
ท่ามกลางการปะทะกับมิติของชีวิตที่สลับซับซ้อน
ความใกล้ชิดคุ้นเคยระหว่างหมอกับคนไข้ 109
สืบชะตา….อีกแล้ว 110
ความเชื่อของหมอกับความเชื่อของคนไข้ 112

บทที่ 5 มองการสร้างเรื่องเล่าทางคลินิกในฐานะปฏิบัติการทางอำนาจ 117
เป้าหมายของอาณาบริเวณทางการแพทย์ 118
เป้าหมายเดิมบนอาณาบริเวณที่หลากหลาย 120
เมื่อไม่อาจเป็น “หุ่นยนต์รักษาหุ่นยนต์” 124
มองการสร้างเรื่องเล่าทางคลินิกผ่านเครื่องมือทางความคิดของปีแอร์ บูร์เดียว์ 125

บทที่ 6 บทสรุป 127
ข้อเสนอเชิงรูปธรรมสำหรับโรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลของโรงเรียนแพทย์ 127
เรื่องเล่าจากโรงพยาบาลชุมชน: วัฒนธรรมบางประการที่ควรคำนึง 127
โรงพยาบาลของโรงเรียนแพทย์: การเปิดพื้นที่ให้กับชุดความรู้ที่หลากหลาย 130
ถกเถียงกับ “ความจริง” ของการแพทย์ชีวภาพ 133
ความรุนแรงของการแพทย์ชีวภาพต่อชีวิต 133
ทะเลและโรงพยาบาล: การหาปลากับการเยียวยาความเจ็บป่วย 136
การเมือง(เล็กๆ)เรื่องญาณวิทยาว่าด้วยชีวิตและความเจ็บไข้ได้ป่วย 138

บรรณานุกรม 140

ประวัติผู้เขียน 150

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญแผนผัง

แผนผัง		หน้า
1	สรุปกรอบคิดในการศึกษา	23

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved